

## SZKP KB PB-ülés

● Moszkva (MTI)

Az SZKP KB Politikai Bizottsága e heti ülésén áttekintette és jóváhagyta a Lengyelország újjászülésének 40. évfordulója alkalmából Varsóban járt, Nyikolaj Tyihonov vezette szovjet párt- és kormányküldöttség látogatásának eredményeit.

Foglalkozott a Politikai Bizottság a Nagy Honvéd Háború résztvevői és családtagjaik életkörülményeinek további javításával összefüggő kérdésekkel is. Itt figyelembe veszik azokat a javaslatokat, amelyek a dolgozóktól érkeznek a fasizmus feletti győzelem küszöbön álló 40. évfordulója kapcsán.

## Magyar-kambodzsai tárgyalások

(Folytatás az 1. oldalról.)

a Szovjetunió és a többi szocialista ország, köztük a Magyar Népköztársaság önzetlen és sokoldalú segítségével megoldja az előtte álló feladatokat.

Kambodzsa külpolitikai tevékenységéről szólva megerősítette: a sokat szenvedett nép és az egész indokínai térség valamennyi országának érdekeit szem előtt tartva, tovább folytatják a küzdelmet az ország függetlenségének és területi sértetlenségének megvédelmezéséért, nemzetközi elismerettségük kiszélesítéséért.

A nemzetközi helyzetről folytatott véleménycsere során a tárgyaló felek megállapították: nézeteink és céljaink azonosak az emberiség békéjéért és biztonságáért alapvető kérdésekben.

A tárgyaló csoportok át-

tekintették a kétoldalú kapcsolatok alakulását, fejlesztésének soron levő feladatait, további lehetőségeit. Kifejezték kölcsönös szándéukat: tovább mélyítik a mindkét ország és nép javát szolgáló együttműködést.

Chan Sy kormányfő köszönetet mondott azért a sokoldalú segítségért, amelyet a magyar nép nyújtott

a Kambodzsai Népköztársaságnak.

Este a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa díszvacsorát adott a Chan Sy vezette kambodzsai párt- és kormányküldöttség tiszteletére, az Országház vadásztermében.

A díszvacsorán Sarlós István és Chan Sy pohárköszöntőt mondott.

## Libanon

### Utcai harcok Tripoliban

● Bejrút (MTI)

Egymással vetélkedő libanoni muzulmán milíciák — a Szíria-barát alavita moha-

medán „rózsaszín párducok” és a Szíria-ellenes szunnita Iszlám Egyesítés Pártjának milíciája — ötórás heves harcot vívtak szerdán tűzér- ség bevetésével Tripoliban. Csütörtök délelőtti utcai harcok folytak Tripoliban. A szerdai harcoknak mintegy 15 halálos áldozata és számos sebesültje volt.

A milíciák vezetői közben a városra vonatkozó biztonsági terv részleteiről vitatkoznak. E terv értelmében a libanoni rendőrség mellett szíriai katonai egységek is részt vennének a tripoli békefenntartó erőben, ennek elfogadása fejeben viszont a szunnita vezetők azt követelik, hogy a szíriaiak előbb számolják fel a Bejrútba vezető úton a keresztény falangisták által felállított útakadályokat.

Az amerikai kormányzat a jelek szerint békülékenyebb hírokat penget Szíria irányában. Richard Murphy, a közel-keleti és dél-ázsiai ügyekben illetékes külügyi államtitkár a képviselőház külügyi albizottságának meghallgatásán úgy fogalmazott, hogy „Szíria az egyik segítőkész játékos volt a legutóbbi fejleményekben” — amivel a libanoni politikai erők közötti megbékélési folyamatra utalt.

## Szavickaja a nyílt világűrben dolgozott

● Moszkva (MTI)

Szvetlana Szavickaja, a Szozuz T-12 fedélzeti mérnöke és Vlagyimir Dzsanibekov, az űrhajó parancsnoka szerdán délután moszkvai idő szerint 18.55-kor elhagyta a Szozuz T-11-Szaljut-7—Szozuz T-12 űrállomást és három óra 35 percen keresztül műszaki kísérleteket folytatott a nyílt világűrben. Ezzel Szvetlana Szavickaja az első nő a világon, aki a nyílt kozmoszban tevékenykedett.

A „kiszállás” elsődleges célja ezúttal egy, a nyílt űrben folytatandó bonyolult technológiai tevékenység végrehajtására szolgáló új kéziszerszám kipróbálása volt.

Az univerzális szerszám súlya 30 kilogramm, de az űrben ez is súlytalan, mint minden más. Az űrhajósok számára nem is elsősorban a szerszám kezelése okozza a nehézséget, hanem a viszonylag kevésbé hajlékony szkafanderben való mozgás: minden mozdulat lényegesen több energiát emészt fel, mint a Földön, így hát a nyílt kozmoszban ilyen szkafanderben dolgozva alig néhány óra alatt több kilót lehet fogyni.

A most kipróbált szerszám a végzett kísérletek során elektronsugarával né-

hány perc alatt vágott szét femlapokat, hegesztett össze másokat, s forrasztott össze ugyancsak fémeket.

Az új szerszámmal végzett — az űrhajózás történetében első — kísérlet kezdeti szakaszát Szvetlana Szavickaja vezette, s Vlagyimir Dzsanibekov gondolkodott egy kamera segítségével a földi irányító központba való közvetítésről. Azután a parancsnok látott munkához, és Szavickaja volt a „riporter”.

Az űrhajósok leszerelték az állomás felületéről azokat a korábban ott elhelyezett agyagmintákat, amelyeknek segítségével arról igyekeznek információkat szerezni a kutatók, milyen hatást gyakorolnak a kozmosz körülményei az egyes anyagokra.

Az állomás legénységének többi tagja — Leonid Kizim, Vlagyimir Szolovjov, Oleg Atykov és Igor Volk — a „kiszállás” ideje alatt ellenőrizte az állomás rendszereit, a kint levő űrhajósok szkafandereit és rádiókapcsolatot tartott fenn Dzsanibekovval és Szavickajával.

A két űrhajós a nyílt űrben végzett munkát pontosan, s az előírt terveknek megfelelően hajtotta végre. Az űrhajósok egészségi állapota jó.

## A kuvaiti hadügyminiszter látogatása

● Budapest (MTI)

Befejezte hivatalos magyarországi látogatását Szalem esz-Szabah séjk, Kuvait hadügyminisztere, aki Czinéne Lajos hadseregparancsnok, honvédelmi miniszter meghívására küldöttség élén néhány napig hazánkban tartózkodott. A kuvaiti katonai küldöttség tárgyalásokat folytatott a két felet kölcsö-

nösen érdeklő kérdésekről, ismerkedett hazánk politikai és gazdasági vívmányaival, kulturális nevezetességeivel, néphadseregünk katonáinak szolgálati körülményeivel, kiképzésük, nevelésük formáival, módszereivel, eszközeivel.

A Szalem esz-Szabah vezette küldöttség csütörtökön elutazott hazánkba.

## Az újjáéledő nyugatnémet revansizmusról

● Moszkva (TASZSZ)

Az újjáéledő nyugatnémet revansizmusról ír pénteki számának szerzői cikkében a Pravda. Megállapítja, hogy a Szovjetunió és más szocialista országok közvéleményét súlyosan nyugtalanítja a Német Szövetségi Köztársaságban napjainkban tapasztalható politikai folyamatok. Felhívja a figyelmet arra is, hogy nem kisebb aggodalomra van okuk más európai országoknak.

A nyugatnémet vezetők szerint Bonn politikájában semmiféle lényeges változás nem következett be; a jelenlegi kormány is ígéretéhez híven, a helsinki záródokumentum, valamint az NSZK-nak a Szovjetunióval és más szocialista országokkal kötött szerződése előírásaival összhangban cselekszik. 1982-ben amikor a mostani bonni kormánykoalíció hatalomra jutott, vállalta, hogy megőrzi az NSZK külpolitikájának folyamatosságát. Azóta két év telt el, és egyre több tény ennek ellenkezőjét bizonyítja — írja a Pravda. A szovjet kormány az NSZK kormányának nemrég átnyújtott emlékeztetőjében fel is hívta a figyelmet a jelenlegi bonni politika veszélyes irányaira — emlékeztet a cikk.

Az NSZK és az NDK kapcsolatának alakulását részletesen elemezve hangsúlyozza: az elmúlt évek tapasztalatai nem azt bizonyítják, mintha a bonni kormányzat ne akarná tartani szomszédjával szemben vállalt kötelezettségeit. A Kohl-Genscher kormányzat — írja — nem hogy megkönnyítette volna, inkább nehezítette az NDK és az NSZK kapcsolatainak javítását, s az utóbbi két évben egyre gyakrabban hagyta figyelmen kívül szomszédja egyenjogúságát és szuverenitását. A Pravda példaként megemlíti az államhatár kérdését, emlékeztetve arra, hogy több dokumentum, így a helsinki záródokumentum is megerősíti a háború utáni európai határok sértetlenségét. Bonn ugyan elismerte ezt az elvet, de nem az NDK-val kapcsolatban, mivel a két német állam közötti határt továbbra is csak demarkációs vonalnak tekinti. Nyugatnémet részről az NDK esetében kitarthatóan elutasítják azt is, hogy elismerjék az állami szuverenitásnak olyan magától értetődő tartozékát, mint az állampolgárság.

A nyugatnémet vezetők és az NSZK sajtója gyakran hangoztatja, hogy Bonnból a kapcsolatok kívánnak építeni a szomszédos német állammal, s Kohl kancellár több ízben szolt az NDK és az NSZK közös védelmi

érdekeiről, sőt egyenesen partneri viszonyáról. Ezeknek az állításoknak a gyakorlati értékét az amerikai rakéták NSZK-beli telepítése mutatta meg; nem lehet szó partneri viszonyról akkor, ha az egyik fél elsősorban mérésre alkalmas nukleáris rakéták célpontjává változtatja szomszédját — szögezi le a Pravda cikke.

A szovjet lap szerint nemcsak szóhasználat kérdése, hogy a bonni politikusok két szuverán állam, az NDK és az NSZK kapcsolatát „belnémet kapcsolatoknak” minősítik. Az emberi kapcsolattartás szükségességét, a nemzeti egység fenntartásának fontosságát, a kapcsolatok szorosabbra fűzésének igényét hangoztatva a bonni kormány megpróbál sovinszta hangulatot kelteni, s az NDK állami szuverenitását érintő elvi kérdésekben engedményeket kicsikarni. E célok érdekében akar felhasználni gazdasági eszközöket, és a politikai kapcsolattartást is — írja a Pravda.

Mint a Pravda hangsúlyozza, a két német állam közötti kapcsolatok kérdését nem lehet a nemzetközi helyzetből kiszakítva vizsgálni. Ez utóbbi jellemzője pedig az, hogy a NATO agresszív körrel széles körű támadást indítottak az enyhüléssel szemben, s keresztes hadjáratot hirdettek a szocializmus ellen. A jelenlegi bonni vezetés törekvései ennek a keresztes hadjáratnak elsősorban az NDK ellen irányuló elemét alkotják.

Bonn e politikájában — írja a lap — mindenekelőtt az Egyesült Államok támogatására számít. Nyugatnémet részről azt hangoztatják, hogy meg kell szüntetni „Németország megosztottságát”, az Egyesült Államok pedig — Shultz külügyminiszternek a stockholmi konferencián mondott beszéde tanúsága szerint — nem ismeri el Európának az állítólagos 1945-ös jeltai megosztását. A NATO májusban megtartott washingtoni tanácsülésén elfogadták a „német egység helyreállításáról” szóló és Bonntól származó megfogalmazást, s továbbra is folyik azoknak a terveknek a kidolgozása, amelyek értel-

## Bálint Sándor

### A szegedi papucs

8. A nagy válság, amely egv év nehézégei mellett századunk elején a cipőviselőre való rohamos áttéréssel a szakmát megrázta, több mestert és segédet szövetkezet alapítására késztetett. Így jött létre azután 1908-ban Felsővároson a Római körúton az Első Szegedi Cipő- és Szalma- és Papucsbipari Szövetkezet. Az alapítás idején öt mester és 10-13 segéd volt a tagja. Ennek a szövetkezetnek működéséről keveset tudunk. Egy másik, hasonló jellegű, de kisebb névvel megkülönböztetett szövetkezet a Csongrádi sugárúton 1921-1935 között szintén működött. Ennek mintegy 15 mester volt a tagja.

A szocialista szövetkezeti gondolat térhódítása következtében 1951

augusztusában kezdett a Papucskészítő Ksz működni, amely 37 papucsbipari dolgozót — mintegy kétharmad részük mester és egyharmad részük segéd — és még 35 kívülálló papucshímző nőt tömörített magában. A szövetkezet egvedülálló volt az országban. A munkát a termelési költségében nagyüzemi keretek között végzi. A gépesítés előterbe került, főleg a cipőgyárak néhány munkagépét alkalmazta sikerrel, így a fűzésre szolgáló varrogépet a talpbort egvedülálló tevégalizáló, a különféle préseket, főleg az ágóprést. A szakma minőségi jellege természetesen megkövetelte a további gondos kézi munkát is.

A szövetkezetben a város legkitűnőbb mesterei és segédei több női dolgozóval serénykednek együtt, és mind a jó ízlés, mind pedig az anyagtakarékoság követelményeinek egyaránt eleget tettek. A munka erősen specializálódott. A bőrelőkészítés, szabás, fejkészítés (női munka), fára verés, ragasztás, talpalás, préselés, kerekítés, végső adiusztálás (női munka) a Valéria téren, tágas, világos helviségben folyt, és valamennyi munkarészlet a legalkalmasabb dolgozók kezében volt. Leginkább a mo-

dern városi, és pedig ipari munkás és értelmiségi szükségleteit elégítette ki a japán papucs gyártásával. Sokszor készítettek azonban, főleg néptánc- és színi táncos csoportok számára, hagyományos formájú papucsokat is. A kivétel is örvendetesen emelkedett.

Sokan azt hiszik, hogy a családi önellátás és földrazi elszigeteltség, továbbá a céhesség kötött világában virágozhatott csak „igazi” népművészet. A szegedi papucs ezzel szemben azoknak ad igazat, akik azt vallják, hogy a népi ízlés a gépkorszak keretei között is megtalálta a maga telegzetes, művészi kifejezését. Akik a papucset hordják, jó részben már nem parasztok, de mégis beletartoznak egy kisebb emberi közösség sajátos formavilágába. Akik a papucset készítenek, már alig dolgoznak olyan anyagrésszel, amelyet nem gép, sőt sokszor nem is Magyarországon készít. Ennek ellenére is azonban valami törül metszett és a maga nemében szinte egvedülálló modern népművészeti alkotást sikerült szegedi népnök ízenének a szegedi papucso formakészítésének és mindkettő ösztönös ízlésének megteremténi.

(Vége.)

